

DOLENJSKE NOVICE

INFORMATIVEN IN GOSPODARSKI MESEČNIK ZA DOLENJSKO

Časopis izhaja ob začetku vsakega meseca • Cena posamezni številki 1.75 • Naročnina 1/4 letno 5.—, 1/2 letno 10.—, celoletno 20.— din

Leto I.

Novo mesto, 5. januarja 1940

Štev. 3.

Leto katastrof, kakor ga nekateri imenujejo, staro leto je za nami. Vsak se sprašuje, kakšno bo novo leto. Vsak bi rad odgrnil pajčolan prihodnosti, da bi zaznal svojo in usodo svojega naroda. — Dve državi sta bili zbrisani s svetovnega zemljevida, a tretja država se s hrabrostjo obupanca bori za svoj obstoj. Mar še ne bo konca nadvlade meča?! Mar se ne bo človek nikoli toliko odtrgal od narave, da bi se nehal, kakor pred tisočletji, boriti s človekom kot zver za boljšo kost, za mastnejši grizljaj. Mar ni na svetu neke Pytie ali Sibyle, ki bi napravila mir, to je pojem, ki je leta 1918 povzročil veselje in zadovoljstvo v milijonih in milijonih src?

V preteklem letu sta se zgodili dve važni stvari v naši politiki. To sta: sporazum in nevtralnost. To so stvari, zaradi katerih smo se znebili pesimizma in z upom gledamo v bodočnost. Važno je, da se ljudje ne dajo begati od različnih provokaterjev in drugih neodgovornih ljudi. Ti ljudje imajo interes na tem, da sejejo zmedo v državi. Če bi se polovico tega zgodilo, kar so napovedali, bi morala Jugoslavija že zdavnaj razpasti. Četudi vedo povedati o državi, kjer se ljudem bolje godi, noče od njih iti nobeden tja, to pa zato, ker loja nihče rad ne je.

Najboljša garancija za res srečno in veselo novo leto nam bo vztrajno delo. Čemu bi se vdajali kvarnemu pesimizmu? Mar bomo pustili, da vsled namišljene nesigurnosti trpi naše gospodarstvo, obrt in kmetije? Baš nasprotno. Ravno v teh dneh bodimo pri delu temeljiti, ker samo na ta način lahko prebrodimo nastalo krizo... Nikjer ni rečeno, da nam najbližja bodočnost ne prinese uravnovešenja sil na eden ali drugi način. Zato se pa nima pomena razburjati po nepotrebnem, temveč zrimo mirno v prihodnje dni...

Novomeščani! Dolenjci!

Led je prebit. „Novice“ so tu. Upamo, da nam malomeščanstvo nekaterih ljudi ne bo delalo ovir. Povedali smo že, da list v razliko od predvojnih „Novic“ ni političen in da se tudi ne misli obesiti na eno ali drugo stran. Zato tudi list ne sprejema nikakih pod-

por in je odvisen sam od sebe. Zato apeliramo na kulturno zavest Novomeščanov, da v redu poravnajo obveznosti do lista. Če bo odziv naročnikov velik, mislimo list napraviti za štirinajstdnevnik.

Sedaj se je nam posrečilo pridobiti par strokovnjakov s kulturnega in gospodarskega polja, za naše stalne dopisnike. Na ta način upamo spraviti list na dostojno kulturno višino.

Pri listu ne mislimo iskati nikakega dobička. Vsi sodelujoči delajo zastonj, to prosimo da vsak, ki prejme list, upošteva in nam v redu plača naročnino. Nihče naj ne zavrne časopisa. Nam gre edino za to, da ima tudi Dolenjska svoj časopis, kakor ga imajo že davno pred nami Gorenjska in Štajerska.

Naročnike prosimo, da nam eventuelne nasvete glede lista takoj pošljejo, da poizkusimo stvar popraviti, kolikor bo v naši moči.

Uverjeni smo, da bomo našli pri Novomeščanih razumevanje in podporo, mi pa se bomo potrudili, da bomo prinašali vedno aktualne domače, gospodarske in propagandne stvari.

Mesečni pregled važnejših političnih dogodkov v decembru 1939

1. XII. Sovjetska vojska je brez vojne napovedi prekorčila finsko mejo — na Finskem proglašeno vojno stanje.
3. XII. Finci zopet zavzeli rusko Pečengo.
5. XII. Molotov odklonil Finski ponudbo za pogajanja.
6. XII. Sovjetska ofenziva se je pričela na vseh sektorjih.
8. XII. Nemški veleposlanik v. Papen pri turškem zunanjem ministru Saradzoglu.
9. XII. Sestanek velikega fašističnega sveta. Sklep: Nič na Balkanu se ne more zgoditi brez Italije.
11. XII. Argentinski delegat predlaga v Društvu narodov izključitev Rusije.
12. XII. Angleške čete dospele v svoje položaje v utrdbah Maginotove linije.
13. XII. Nemški parnik „Bremen“ se je vrnil v nemške vode kljub nevarnostim, ki so mu pretile.
15. XII. Rusija izključena iz Društva narodov.

18. XII. Nemška ladja „Graf von Spee“ potopljena od svoje posadke pred urugvajsko luko Montevideo na Hitlerjev ukaz.

20. XII. Močan naval ruskih čet na Finsko, ki pa je bil odbit.

21. XII. Črn dan nemške mornarice. „Columbus“, tretja največja nemška ladja po velikosti, bila potopljena od svojega moštva. — 2 francoski torpedovki potopili dve nemški podmornici. — K. Langsdorf, poveljnik potopljene ladje „Graf von Spee“, napravil samomor.

22. XII. V Baltičkem morju torpedirana nemška ladja „Gneisenau“, na kateri je bilo 900 ljudi.

24. XII. Potopitev nemške križarke tipa Koeln.

29. XII. Papež Pij XII. posetil v Kvinalu italijansko kraljevo dvojico. To se je zgodilo po 94 letih spet, da je prestopil papež prag italijanskega kraljevega dvora.

Kaj bomo gradili v tem letu

Kakor smo izvedeli, se nam obetajo letos izredna gradbena dela, katera bodo prinesla dela in zaslužka in si lahko od tega precej obetamo.

1. Podjetje „Dolop“ bo na pomlad pričelo s stavbo velike, moderne električne centrale v Prečni ter nove tovarne. Vsa soteska, koder teče Temenica, bo zajezena.

2. Gradnja moderne ceste skozi mesto je v programu.

3. V načrtu je gradnja večje tekstilne tovarne, katero namerava sezidati g. J. Penca.

4. Zelo verjetno je, da se prične gradnja novega kopališča, sicer ne kompletne, ker se bo gradilo bržkone v etapah.

Če bodo ti načrti uresničeni, bo mrtvilo v gospodarstvu pri nas končano. Gradnja dveh tovarn, nova cesta, novo kopališče nam je jamstvo, da se bo gospodarsko življenje temeljito preobrnilo.

Obvestilo!

Vse cenj. naročnike in dopisnike obveščamo, da naj odslej oddajajo naročila in dopise v knjigarni KRAJEC, ki sprejema tudi naročila za inserate.

Kaj je z novomeškim mestnim muzejem?

O mestnem muzeju v Novem mestu se že nekaj časa splošno govori in tudi piše, čeprav muzeja samega še nikjer ni in tudi muzejskega društva do sedaj še nimamo.

Če so „Dolenjske Novice,“ ki se poskušajo zopet uveljaviti, kar jim tudi želimo, odmerile kulturnemu pregledu večji prostor, se nam zdi najbolj primerno, da v tej številki letošnjih „Novic“ spregovorimo o muzeju in muzejskem društvu.

Za našo javnost, ki je po veliki večini do muzejskega „problema“ če že ne nenaklonjena, pa vsaj ravnodušna, moramo odgovoriti na vprašanja, čemu mestni muzej, kakšne so njegove naloge, kolik teritorij naj zajame pri svojem delu in končno čemu je v Novem mestu potreben muzej? Pri tem pa se moramo nujno dotakniti pojma: mesto.

Mesto ni samo skupno selišče ljudi, ampak je važen kulturno-socialen činitelj, ne samo njegovih prebivalcev, temveč vsega ozemlja, ki mu upravno pripada. Mesto je torej ognjišče gospodarskega, socialnega, političnega, kulturnega in verskega življenja, skupina ljudi, ki žive na zemljepisno zaokroženem ozemlju, ki ga obvladuje mesto. Iz tega sledi, da mesto ni mrtev organizem, ampak da se s časom spreminja in raste, ustvarja nove organizacije, ki jih zahtevajo nove razmere, in tako mirno spremlja razvoj in napredek človeške družbe.

Tudi za Novo mesto velja vse to. Iz neznatnega naselja v srednjem veku, ki je imelo izrazito trgovski in strateški značaj, se je počasi razraščalo in zavzelo prvo mesto med dolenjskimi mestnimi selišči, postalo politično — upravno in versko ter seveda kulturno središče Dolenjske.

Vse te funkcije je mesto tudi obdržalo do danes, čeprav se je tako upravno — politični kot njegov verski teritorij od srednjega veka sem močno skrčil. Skoro nezmanjšan je ostal obseg njegovega kulturnega vpliva, ki pa je danes omejen izključno na šolstvo in to predvsem na gimnazijo.

Vsako mesto pa teži po čim večjem kulturnem razmahu. In zato se prav v naših dneh širi misel lokalnih muzejev: kar ozrimo se okrog sebe, vsako večje slov. mesto ima že svoj muzej, na Štajerskem so trije, na Gorenjskem dva, Krško ga je pravkar dobilo, samo Novo mesto, „metropola“ Dolenjske, ga še nima.

Novemu mestu je muzej nujno potreben in to radi njegovega osrednjega položaja med dolenjskimi mesti, kot sred šča dežele, drugič iz vzgojnih ozir. glede na dijaštvo in meščanstvo, ki naj s muzejem najde stik s pre-

teklostjo mesta, in tretjič iz tujsko-prometnih ozir. Kajti poleg prirodnih lepot ni za tujce večje privlačnosti, kot kulturni spomeniki prošlosti, zbrani v mestnem muzeju. Ti mu morejo povedati več kot še tako zgovorno pisana zgodovina mesta.

Muzej, ki ga zahteva „dolenjska metropola“ Novo mesto, pa bodi dvojen: mestni in pokrajinski.

Mestni muzej naj pokaže razvoj mesta od ustanovitve do danes in to teritorialni in zunanji. Sem spada oddelek prazgodovine iz rimske dobe, dalje ustanovitev sama, floridna rast mesta, mestno lice v slikah, nato politična zgodovina mesta: mestni gospodarji od Habsburžanov preko Francozov do današnjih dni.

Poseben oddelek zahteva cerkvena zgodovina in zgodovina kapitlja. Tu nas bo zanimala oblika in število novih cerkva, dalje njih oprava, torej umetnostni spomeniki.

Meščanska kultura je naslednje važno poglavje, zelo obširno in zanimivo. Sem spada pohištvo, obleka, dalje zgodovina društev in spomini na odlične meščane.

Mestni muzej mora biti zrcalo zunanjega in notranjega življenja našega mesta in teritorija, na katerem stoji od časov, ko mesto še ni obstajalo, do naših dni.

Muzej pa mora biti tudi pokrajinski. To zahteva že osrednja vloga mesta v zgodovini Dolenjske. Tako je ta del muzeja bistveno povezan s prvim. Zanimalo nas bo vedeti, kako daleč je segala politično-upravna meja mestnega okrožja v različnih časih, katero ozemlje je bilo cerkveno podrejeno novomeškemu kapitlju.

Druga naloga pokrajinskega muzeja pa je, da pokaže kulturne in etnografske posebnosti Dolenjske, ki temelje v njenih posebnih zemljepisnih prilikah. Vse to je mesto dolžno pokazati, če hoče biti res „metropola“, kulturno središče Dolenjske.

Poleg zbirk pa mora imeti mestni muzej še dva oddelka, to sta arhiv in knjižnica. Brez teh ni pravega muzeja. Arhiv in knjižnica sta oni neposredni vir, iz katerega črpamo snov za domačo zgodovino.

S tem pa, da ima muzej zgledno urejene vse svoje oddelke, njegova naloga še ni izčrpana. Muzejske zbirke bodo ostale mrtev organizem vse do tlej, dokler ne najde čim tesnejšega stika z občinstvom. Muzej je tu za ljudi, v njem naj spoznavajo preteklost svojega mesta, tako bodo znali ceniti kulturne spomenike preteklih dob. Le ob spoznanju preteklosti bomo znali prav usmeriti delo za prihodnost.

Potem šele, ko bo meščan dobil pravi odnos do kulturnih spomenikov mestne preteklosti, bo mogoča pametna politika varstva spomenikov, ki je doslej tako malo upoštevana panoga naše kulture.

Kako daleč je dozorelo do sedaj muzejsko vprašanje? Javnost bo gotovo zanimalo, da je banska uprava že potrdila pravila bodočega muzejskega društva in je samo še vprašanje dogovora, kdaj naj se skliče ustanovni občni zbor, ki bo dal društvu odbor in mu tako omogočil delovanje. J. G.

Dolenjci pozor!

V doglednem času bo rešeno vprašanje avtomobilske ceste: Zagreb-Samobor-Novovo mesto-Ljubljana. Temu velevažnemu vprašanju, kako naj se ta cestna proga izvrši, da bi bila v splošno korist javnosti, ne pa samo onim, ki bi to cesto uporabljali, naša javnost posveča vse premalo zanimanja in pozornosti. Pred vsemi drugimi bi se morali za to zainteresirati občinski zastopi onih krajev, preko katerih je začasno projektirana proga, to je od Bregane, Čateža ob Savi, Kostanjevice, Novega mesta in od tu dalje proti Ljubljani. Tozadevna gradbena sekcija je že nekaj mesecev nastanjena v Novem mestu. Njen namen obstaja v tem, da prouči teren, ki naj bi prišel v poštev pri glavni odločitvi.

Novo mesto je itak glavna točka tega problema, katere se ni mogoče izogniti. Za javnost in kraje naše zapostavljene Dolenjske je pa važno vprašanje, kako naj se izpelje ta važna gospodarska prometna cesta od Novega mesta naprej proti Ljubljani.

Da bi se ta proga poslužila sedanje državne ceste preko samega Novega mesta, bo težko izpeljivo radi raznih ovir, ki pridejo tu v poštev. Ovira je sedanji most preko Krke, kateri je bil zgrajen l. 1899, torej pred 40 leti. Že tedaj je bila njegova nosilnost projektirana za dobo 50 let brez opornika na sredini Krke. Tudi njegova širina ne ustreza temu projektu. Enaka ovira je tudi oster prihod na most iz obeh strani. Nadaljnje ovire so od trga kralja Petra II. do kolodvora, ker bi bilo s tem treba več stavb odstraniti, da se dobi potrebna širina ceste in pločnika za pešce na obeh straneh.

Ko se je staro pokopališče odstranilo in se je uredil javen park, je bila vsled nameravane avtostrade obveščena tudi merodajna oblast; po gradbenih strokovnjakih zastopana se je ta izjavila, da park skoro ne bo prišel v poštev, ker se bo cesta izpeljala preko Krke po posebno zgrajenemu mostu izven mesta, to pa radi gotovih vzrokov.

Vsled tega so nastale domneve, da se bo nova cesta od sedanje državne ceste odcepila na Cikavi in projektirala mimo Ragovega po novem mostu čez Krko pod mlinom g. Seidla na Ločensko cesto proti Bršlunu.

S tem se izogne cesta predmestja Žabje vasi-Kandije in deloma tudi sre-

dine mesta. Prebivalstvo trga kralja Petra II. in Ljubljanske ceste se s tem reši neprestanega ropotanja avtomobilskega prometa in tudi neizogibnega prahu. Ves ta blagor avtomobilskega prometa se prenese na Ločensko cesto, oziroma na gornji del mesta ob javnem parku.

Velike ovire za zgradbo te ceste od Novega mesta pa do ravnine ob ljubljanskem barju bodo povzročile velikanske stroške, ki bi se dali omejiti na tale način:

V poštev bi prišla druga varijanta avtomobilske ceste, ki bi imela za Novo mesto večji pomen, predvsem pa za gospodarski razvoj zapostavljenih krajev naše Dolenjske od Novega mesta, ob Krki, preko Žužemberka, Zagradca in po banovinski cesti do Grosupljega.

Terenskih ovir bi tu ne bilo razen nekaj serpentin pred Žužemberkom, katerih pa se cesta prav položno izogne. Betonski most v Straži bi se dal uporabiti. S tem bi prešel izdaten del banovinske ceste v breme države, ker je banovina že itak preobremenjena z vzdrževanjem banovinskih cest.

Dolina ob Krki se je prezrla in zanemarila že ob gradnji dolenske železnice, če tudi se je teren ob Krki izkazal kot bolj primeren kakor po dolini ob Temenici. Prebivalstvo krške doline od Zagradca pa do Straže, oziroma Novega mesta je upravičeno zahtevati od države, da tudi za ta kraj kaj koristnega ukrene, da se gospodarsko opomore in da se izkoristijo vodopadi dolenske Krke.

Tudi železniška zveza Straža-Kočevje se v doglednem času ne bo gradila, ker imajo druge varijante prednost. Zato bi bila ta prometna cesta povsem

umestna iz strateških ozirov, ker bi se dala z malimi stroški izpeljati od Kočevja po odcepu na Dvoru ali Žužemberku.

Nasprotno temu načrtu, ako se cesta gradi od Novega mesta po Temeniški dolini in preko velikih ovir, ki bi stalno ovirale avtopromet med Višnjo goro in Grosupljem, se gradnja izdatno znižja v stroških po krški dolini preko Žužemberka, obenem pa tudi kilometrina skrajša.

Za razvoj krajev od Novega mesta proti Ljubljani po Temeniški dolini je poskrbljeno z železnico, ob kateri vodi tudi državna cesta, kar povsem ustreza sedanjim gospodarskim potrebam, kakor tudi strateškim.

Da je skrajna potreba premestitev raznih klancev na državni cesti od Novega mesta do Grosupljega se ne da ugovarjati. Ta premestitev je pa v primeri z gradnjo avtostrade po Temeniški dolini, kakor je projektirano, tako malenkostna, da skoro ne pride premestitev klancev v poštev.

Nujna potreba zgradbe avtomobilske ceste od Novega mesta na obe strani proti Ljubljani in Zagrebu je iz raznih razlogov povsem umestna, da se pa velike ovire proti dovršitvi teh projektov odstranijo, naj bi se merodajni krogi zavzeli za krajšo, cenejšo in za gospodarski razvoj bolj potrebno progo in ta je od Novega mesta po dolini Krke, Straža - Dvor - Žužemberk - Zagradec - Grosuplje - Ljubljana.

Vsi oni, ki jim je za omiljenje gospodarske bede in vsestranski gospodarski razvoj zanemarjenih krajev Dolenjske, naj dvignejo svoj glas še pravočasno, da ne bo prepozno, ker zamujeno se ne da več popraviti!

DOLENJSKI KMETOVALEC

Gnoj, steber kmetije

Rastline so živa bitja, ki potrebujejo za svoj obstanek prav tako hrano, kot jo potrebuje človek ali žival. To potrebno hrano pridobivajo rastline iz zraka, vode in zemlje.

Rastline odzamejo zemlji vsako leto velike množine hranilnih snovi, in to tem več, čim večji so pridelki. Znatne množine teh snovi se tudi izgubijo, ker jih voda spere iz gornjih plasti v spodnje. Ako bi zemlje ne gnojili, bi se po nekaj letih tako izčrpala, da ne bi dajala sploh nobenih pridelkov več.

Večina snovi, ki jih rastlina potrebuje, so rudninske snovi, ki se nahajajo v zemlji in ki jih sprejema raztopljene v vodi s pomočjo korenin. Pretežni del hranilnih snovi se nahaja v zadostni količini v zemlji, v nezadostni meri pa se nahaja v zemljišču navadno dušik,

kalij, fosfor in apno. Ta primanjkljaj pa nadomestimo z naravnim gnojem in raznimi umetnimi gnojili.

Gnojila delimo v tri glavne skupine, in sicer:

1. **Naravna gnojila.** To so hlevski gnoj in gnojica, kompost itd. Imenujejo se tudi splošna gnojila, ker vsebujejo vse hranilne snovi; njih učinkovanje je torej vsestransko.

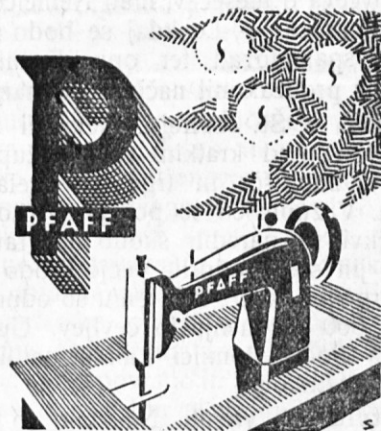
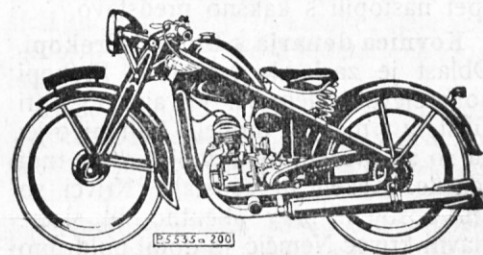
2. **Umetna gnojila** imajo po večini samo eno, včasih dve hranilni snovi, in sicer v raztopljeni obliki. Delujejo hitreje, a ne tako trajno kakor naravna gnojila.

3. **Posredna gnojila** so tista, ki jih rabimo zaradi njihovih posrednih učinkov; ta gnojila zboljšujejo zemljo fizikalno in zvišujejo delovanje drugih gnojil, mineralnih, hranilnih snovi in

KOLESA

MOTORNA KOLESA

ŠIVALNI STROJI

Na ugodna mesečna odplačila

IGN. VOK

LJUBLJANA

TAVČARJEVA C. 7

PODRUŽNICA:

NOVO MESTO

GLAVNI TRG

bakterij. Sem spadajo vsa apnena gnojila in zeleno gnojenje.

Najvažnejši je hlevski gnoj, ker vsebuje vse vrste hranilnih snovi; toda kljub temu moramo zemlji dodajati umetna gnojila, in sicer zato, ker ji odzamejo vsako leto rastline precejšno množino dušika, fosforja in kalija ter jo tako znatno izčrpajo. Ta primanjkljaj vrnemo zemlji z umetnimi gnojili.

Pravilnemu ravnanju s hlevskim gnojem je treba posvečati čim več pažnje. Nekaj njegovih redilnih snovi izpere voda, mnogo jih izhlapi, še več pa se jih porazgubi z raztekajočo se gnojnico; zato moramo paziti, da čimveč teh snovi ostane ohranjenih v prospeh pri delkov.

Zelo priporočljivo je zato, da napravimo poleg hleva cementirano gnojišče, ki mu ne sme manjkati nepropustna gnojnična jama. Ta gnojnična jama pa mora biti prav tako nepropustna in nižja kot gnojišče, da se more gnojnica tudi z gnojišča odtekat v jamo.

Gnoj na gnojišču moramo večkrat zgaziti in ga ohraniti v vlažnem stanju, s čimer preprečimo izhlapevanje dragocenega dušika. Zelo dobro je, ako pomešamo vsako novo plast gnoja s črnico ali s šoto.

Podlaga za pravilno gnojenje je in ostane hlevski gnoj; umetna gnojila služijo samo v dopolnilo tistih hranilnih snovi, ki jih je v hlevskem gnoju premalo. (Dalje sledi)

ŠIROM DOLENJSKE

Prosvetno društvo v Šmihelu je uprizorilo na Štefanovo igro „Cvrček“ v samostanski dvorani. Igra je dobro uspela in je želeli, da bi igralci kmalu spet nastopili s kakšno predstavo.

Kovnica denarja v Dolenji Prekopi. Oblast je zasledila v Dolenji Prekopi ponarejevalce denarja. Vlivali so ga pri Gostetu v mavčne modele. Zanimivo je, da so se pri tem delu udeleževale tudi ženske. Kazen ni zaostala. Krivci so bili obsojeni prav občutno, in sicer: glavni krivec Nemčič je dobil poldrugo leto strogega zavora, Goste 10 mesecev, Krašovčeva 6 mesecev, mati Nemčičeva pa 4 mesece. — Le kdaj se bodo nekateri spametovali ter opustili misel priti na protizakonit način do denarja?

Vlomi v Št. Jerneju. Neznani zlikovci so pred kratkim vdrli v župno cerkev, župnišče in trgovino Štefana Bajca. V župnišču so pobrali 170 din, v cerkvi so naredili škodo na vratih, ki so jih s silo odprli. Večjo škodo pa ima trgovec Bajec, kateremu so odnesli za 15.000 din usnja in čevljev. Upati je, da bodo vlomilci kmalu padli v roke orožnikom.

Tatvine po vaseh. Na zimo so tatovi postali drzni in kradejo, koder je le prilika. Kradli so pri Globevniku Antonu v Grmovljah pri Škocjanu in pri Knafelcu iz iste vasi. V Drganjih selih so pokradli nekemu posestniku obleko. Na Dovžu so odpeljali občinskemu slugi Kralju dve ovci, posestniku Vrščku pa odnesli gosi. V Dobruški vasi so gostilničarju Erženu odnesli kokoši. — Ne bo odveč nasvet kmetskim gospodarjem, naj se varujejo pred tatovi.

B E L E Ź K E

V prejšnjih letih je bila v Novem mestu lepa navada, da je občina v zimskem času poskrbela za to, da so se vse drsnice po cestah pravočasno

posule s peskom. Kaj je res vedno potreba dveh ali treh primerov zlomljenih nog, da pridemo do spoznanja, kaj je treba in kaj ne? —

Bručovski večer kluba dolenskih visokošolcev je bil 27. XII. v hotelu „Koklič“. Novih brucov je bilo 8. Tako ima sedaj Novo mesto 65 akademikov. Lep napredek!

Božične praznike in Novo leto smo preživel v najlepšem razpoloženju. Za Božič sta poskrbela za razvedrilo kino „Dom“ in kino „Krka“ z dobrim filmskim programom. Vreme je bilo odlično, tako da so meščani lahko napravili izlete v okolico. Na starega leta večer je bilo v Sokolskem domu silvestrovanje. Ljudje se niso dali motiti od kakšnega „varijetejskega“ programa treh „umetnikov“ iz Ljubljane in so v veselem razpoloženju pričakali novo leto. Želelo bi se, da bi imel prireditelj drugič bolj srečno roko pri izbiri programa. Tudi za Novo mesto ni vse dobro, kar že drugje izžvižgajo (v Kranju)! — V Prosvetnem domu je priredil Družabni klub svoj večer, ki je dobro uspel. Drugi meščani so prestopili prag novega leta v hotelu Koklič, kjer je bil zabavni večer s plesom. Smučarji so pa zaradi pomanjkanja snega pri nas silvestrovali na Gačah in v Črmošnjicah, kjer je imelo Sokolsko društvo Novo mesto te dni svoj uspeli smuški tečaj.

Danes ob 8 zvečer planinsko rajanje S. P. D. v Sokolskem domu. Pridite!

Grobovi. Frančiškan g. pater Akvin Ottavi, ki je gotovo pri vseh Novomeščanih poznan kot bivši katehet na ljudski šoli, je preminul 29. novembra 1939 v Nazarjih v Savinjski dolini. Pokojni je bil zelo dobrodušen ter so ga imeli njegovi učenci radi. — Dne 22. decembra 1939 je umrla g. Ivana Agnitsch roj. Permož. Rojena je bila na Koroškem, v Novem mestu pa je preživela 40 let. — Preminul je po kratki bolezni dne 30. decembra 1939 g. Alojz Osim, nadzornik proge v p.

Pokojni, ki je užival med meščani in med svojimi stanovskimi tovariši velik ugled in spoštovanje, zapušča žalujočo soprogo in hčerko. — Blag jim spomin.

Zaradi naraščajoče draginje so nekateri novomeški podjetniki povišali svojim uslužbencem plače. Želeli je, da bi tudi oni, ki tega še niso storili, sledili temu vzgledu, saj imajo privatni nameščenci in delavci itak majhne plače, s katerimi ne morejo več živeti. Med prvimi, ki so uvideli potrebo za zvišanje plač svojim uslužbencem, sta bili predilnici Povh Joško in Penca Josip. Tovarna Povh je zvišala plače za 10, tovarna Penca pa za 20%. — Socijalni čut do svojih nameščencev je pokazal tovarnar Josip Penca. Poleg tega, da jim je povišal plače, jim je dal tudi letoletne nagrade, na silvestrovanje pa jih je povabil v Sokolski dom. Lepo gesto, kakršne v Novem mestu do sedaj nismo poznali, toplo odobravamo, pa tudi delavstvo bo gotovo znalo ceniti ta korak.

S. K. Elan je napravil na svojem teniškem prostoru drsališče, ki je vsak dan odprto.

Upravi obeh kinov se prosita, da bi uvedli točnost pri filmskih predstavah, katere se začno vedno kasneje, kakor je objavljeno.

Predpustno zabavo priredi 13. januarja Gasilska četa Novo mesto v Sokolskem domu.

*Srečno in veselo novo leto 1940
želi vsem svojim cenj. odjemalcem*

LEOPOLD MORELA
MANUFAKTURA
NOVO MESTO

*Srečno in uspešno novo leto
svojim cenj. strankam želi*

VINKO BELE
NOVO MESTO

CEMENTNI IZDELKI - UMETNI KAMEN

Trgovci, obrtniki

oglašujte v

„DOLENJSKIH NOVICAH“

MALI OGLASI

Posestvo naprodaj 1 km od Vel. Slatnika ob banovinski cesti; vas Hrušica. Več pove g. Simon Tomič, gost., Novo mesto, Kandijška 5.

Proda se hiša v Kandiji, pripravna za mearsarsko obrt. Vprašati pri g. Tomiču, Kandijška 5.

Izdaja konzorcij „Dolenskih Novic“
Odgovorni urednik: Lilija Vekoslav, Novo mesto
Tisk Jugoslovanske tiskarne, podruž. Novo mesto
(Jože Gajeta)